Nr. 36 Poznań, 4. Maja 1923. V. Rocznik.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

I

PRZEGLĄD LEŚNICZY

ORGAN FILJI POZNAŃSKO-POMOR. ZWIĄZKU LEŚNIKÓW POLSK.

WYCHODZI WE WTORKI I PIĄTKI.

Przedpłata wynosi w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 7800 mk. miesięcznie, 23400 mk. kwartalnie. Na pocztach (tylko w był. zab. prusk.): 8320 mk. miesięcznie, 24960 mk. kwartalnie. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 9000 mk. miesięcznie, 27000 mk. kwartalnie. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 10000 mk. miesięcz., 30000 mk. kwart. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 1000 mk. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 1100 mk. Zagranicą 1200 mk.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego” znajduje się w Poznaniu, ul. św. Marcina 57. III. piętro
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telef. 3406.
Konta bież.: Bank Handlowy w Warszawie. Oddz. miejski w Poznaniu (Hotel Bazar). Bank Przemysłowców Poznań.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: jeden wiersz petytowy jednołamowy (strona czterołamowa) 900 mk. W tekście zaś lub przed tekstem: jeden wiersz petytowy jednołamowy (strona dwułamowa) 4000 marek. — — OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 50 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia

DZIAŁ RYNKU DRZEWNEGO

I. WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Wynik submisji z d. 20. IV. nadl. państw. Wronki Dyr. Poznań.

sosna	II kl.	5·78 m3	po	120.242	mk.
„	IV „	7·33 „	„	151.432	„
brzoza	IV „	3·18 „	„	109.433	„
„	szczapy	2 mp. „		35.500	„
sosna	„	252 „	„	36.484	„
osika		4 „	„	31.500	„
brzoza	wałki	1 „	„	28.000	„
sosna	„	133 „	„	29.083	„
osika	„	2 „	„	25.000	„
olcha		3 „	„	26.333	„
sosna	pieńki	388 „	„	20.189	„
sosna	gałęzie I kl.	26 „	„	11.692	„
„	„ II „	16 „	„	12.875	„
„	„ III „	110 „	„	6.073	„

Wynik licytacji z d. 23 IV. nadlp. Przewodnik Dyr. Toruń.

sosna	I kl.	457·36 m3	po	162.639·70	mk.
„	II „	978·94 „	„	162.639·70	„
„	III „	660·82 „	„	162.639·70	„
„	IV „	198·69 „	„	162.639·70	„

(zatwierdzenie zastrzeżone)

—o—

Ceny w Wileńskim, Białowieskim i Łuckim Okręgu*)

w okresie od 8. IV. do 15. IV. 1923 roku.

Franco wagon stacja załadowcza.

Bloki sosnowe eksp. 20—25 cm. śr.	za 1 m³	16—18 szyl.
„ „ „ 25—39 cm. śr.	„	18—20 „
„ „ powyżej 30 cm. śr.	„	20—23 „
Dłużyce świerkowe	„	o 10% taniej

Drewno kopalniane	za 1 m³	80.000— 90.000 mk.
„ papiernicze	za 1 mp.	85.000— 95.000 „
Słupy telegraficzne 8—11 m. dł.	za 1 m³	10.000—110.000 „
„ „ ponad 11 m. dł.	„	110.000—130.000 „
Kloce olszowe	„	160.000—170.000 „
„ brzozowe	„	130.000—140.000 „
„ brzostowe i wiązowe	„	220.000—230.000 „
„ grabowe	„	210.000—220.000 „
„ jesionowe	„	235.000—245.000 „
„ dębowe zwykłe	„	230.000—240.000 „
„ „ stolarskie	„	330.000—340.000 „
„ „ eksportowe	„	420.000—440.000 „
„ „ fornirowe	„	500.000—510.000 „
Bloczki osikowe zapałkowe	„	270.000—280.000 „
Ślipry sosnowe	za 1 sztk.	41.000— 43.000 „
Podkłady sosnowe	„	27.000— 28.000 „
„ dębowe	„	31.000— 32.000 „
Bloki dębowe na podkłady belg.	„	52.000— 53.000 „
Bale sosnowe obrzynane angielskie grub. i szer.	za 1 m³	430.000—440.000 „
Bale sosnowe obrzynane angielskie cien. i węższe	„	380.000—400.000 „
Bale świerk. obrzynane angielskie grub. i szer.	„	380.000—390.000 „
Bale świerk. obrzynane angielskie cien. i węższe	„	330.000—350.000 „
Plansony dębowe	„	500.000—510.000 „
Klepki bednarskie za skład	„	240.000—250.000 „
Drewno sosnowe opałowe	za 1 mp.	42.000— 45.000 „
„ brzozowe „	„	47.000— 50.000 „
„ mieszane „	„	44.000— 46.000 „
Terpentyna biała	za 1 pud	84.000— 86.000 „
„ żółta	„	60.000— 63.000 „
„ czerwona	„	50.000— 56.000 „
Dziegieć czarny	„	20.000— 23.000 „
Smoła zwyczajna	„	20.000— 22.000 „
Smar kołowy	„	22.000— 24.000 „

WARSZAWA*

Ceny w okresie od 8. IV. do 15. IV. 23 roku.

Franco wagon stacja załadowcza.

Bloki i dłużyce sosnowe od 26 cm. w cieńszym końcu	za 1 m³	230.000—250.000 Mk.
Bloki i dłużyce sosnowe od 16 cm. w cieńszym końcu	„	150.000—160.000 „
Bloki i dłużyce świerkowe i jodłowe I kl.	„	210.000—220.000 „
Bloki i dłużyce świerkowe i jodłowe II kl.	„	135.000—145.000 „
Drewno kopalniane świerk. i jodł.	„	85.000— 95.000 „
„ „ sosnowe	„	95.000—115.000 „
Drewno papiernicze	za 1 mp.	95.000—105.000 „

Słupy telegraficzne 8—11 m. dł. .	za 1 m³	100.000—110.000	„
„ „ ponad 11 „ . .	„	115.000—130.000	„
Kloce olszowe	„	165.000—175.000	„
„ brzozowe	„	140.000—150.000	„
„ bukowe	„	170.000—180.000	„
„ grabowe	„	220.000—230.000	„
„ brzostowe i wiązowe . . .	„	230.000—240.000	„
„ jesionowe	„	255.000—265.000	„
„ dębowe w gatunku średnim	„	240.000—250.000	„
„ dębowe stolarskie	„	390.000—400.000	„
„ „ fornirowe	„	510.000—530.000	„
Bloczki osikowe zapałczane . . .	„	280.000—290.000	„
Sosnowe ślipry	za 1 szt.	44.000— 46.000	„
„ podkłady	„	28.000— 29.000	„
Dębowe „	„	34.000— 35.000	„
Bukowe „	„	24.000— 25.000	„
Bale sosnowe angielskie 2½", 3"—9"—11"	za 1 m³	440.000—450.000	„
Bale sosnowe angielskie 2", 6", 7"	„	370.000—380.000	„
Bale świerkowe i jodłowe grubsze i szersze	„	380.000—400.000	„
Bale świerkowe i jodłowe cieńsze i węższe	„	340.000—350.000	„
Deski sosnowe stolarskie odziemk.	„	350.000 —360.000	„
„ „ ciesielskie obrzynane	„	250.000—260.000	„
„ świerkowe i jodłowe „	„	225.00 —235.000	„
Deski dęb. eksportowe	„	630.000—650.000	„
„ „ krajowe	„	450.000—460.000	„
„ „ w gatunku średnim .	„	340.000—350.000	„
Posadzka dębowa	za 1 m²	240.000—260.000	„
Gonty	za kopę	9.000— 11.000	„
Za przetarcie tward. drewna okrągł.	za 1 m³	60.000	„
Za „ mięk. „ „ .	„	40.000	„
Alkohol metylowy czysty 99—100%	za 1 kg.	14 000	„
Spirytus drzewny techniczny 90%	„	1.000	„
Octan wapnia 80%	„	3.000	„
Węgiel drzewny z twardych drzew liściastych dla celów technicznych	„	500	„
Smoła drzewna ciężka	„	500	„
„ „ lekka	„	1.000	„

RYGA*

10. kwietnia 1923 r.

Ceny loco skład — w rublach łotewskich.

		Ruble łotewskie
Dłużyce sosnowe i świerkowe 9" średn. w cieńszym końcu do 35' dł.	za 1 stopę³	34—36
Dłużyce sosnowe cieńsze 7 i 8"—30' długości	„	25—30
Dłużyce brzozowe i olszowe . . .	„	50—53
„ osikowe	„	50—55
„ dębowe	„	70—80
Bloki sosnowe norweskie 11" średn. 20—22' długości	„	45—52
Bale sosnowe	„	47—60
Slipry sosnowe 10 × 10"—9' dług.	„	48—58
Drewno papiernicze 7/7/7'	za 1 sąż³	5.500—5.800
Drewno kopalniane	„	4.500—5.000
Bale sosnowe angielskie (planki i battensy) 3×9"—11"	za 1 stand.	14.000—16.000
Bale sosnowe angielskie (planki i battensy) 3×7"—8"	„	11.000—13.000
Bale sosnowe angielskie (planki i battensy) 2½×7" i 2×7" . . .	„	12.000—13.500

Ceny osięgnięte przez Z. O. L. P. w Siedlcach na licytacji 10. kwietnia 1923 r*

Nadleśnictwo „Czarna Wieś" terpentyniarnie przy stacji kolejowej i o 3 klm. od stacji.

		Ruble łotewskie
Terpentyna słomkowa	za 1 klg.	5.550
Smoła	„	1.200
Węgiel	„	350

Nadleśnictwo Knyszyńskie 14 klm. od stacji kolejowej.

Terpentyna	za 1 klg.	5.350
Smoła	„	1.050
Węgiel	„	250—275

*) Ceny podane przez Departament Leśnictwa w Warszawie

KOMUNIKAT
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU Nr. 13.

Rozporządzenie. W Dzienniku Ustaw nr. 38 ogłoszono rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Obrót żyrowy pomiędzy właścicielami rachunków żyrowych w PKKP. i PKO. W ścisłem porozumieniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej z Pocztową Kasą Oszczędności wprowadzony zostaje z dniem 1. maja br. obrót żyrowy podlegający na tem, że właściciele rachunków żyrowych w PKKP. będą mogli przekazywać ze swego rachunku dowolne kwoty na rachunek właścicieli rachunków czekowych w PKO. i odwrotnie. W tym celu klijenci wydawać będą dyspozycje czekami białymi, na których wypiszą dyspozycję przekazania na odnośny rachunek i czek jeszcze raz podpiszą.

Szczegółowe przepisy i obuczenia wydawać będą swym klijentom poszczególne oddziały PKKP. i PKO. System ten przekazywania przyczyni się do zwiększenia obrotu bezgotówkowego i skróci czas przelewu z jednego rachunku na drugi.

W związku z tem PKKP. przyjęła na siebie obowiązek wypłacenia za pośrednictwem swych oddziałów przekazów PKO. począwszy od jednego miljona marek. Wobec tego osoby mające otrzymać przekazane kwoty zgłaszać się będą nie w urzędach pocztowych, lecz w oddziałach PKKP., gdzie po ich odbiorze będą mogły natychmiast dysponować otrzymaną gotówką.

Przekazy czekowe ponad miljon marek wystawione być mogą tylko na miejscowości następujące: Bielsko, Białystok, Brześć n. B., Bydgoszcz, Częstochowa, Drohobycz, Gniezno, Grodno, Grudziądz, Inowrocław, Jarosław, Jasło, Kalisz, Katowice, Kielce, Kołomyja, Kraków, Leszno, Lublin, Lwów, Łomża, Łódź, Nowy Sącz, Ostrów, Piotrków, Płock, Poznań, Przemyśl, Radom, Równe, Rzeszów, Sosnowice, Stanisławów, Starogród, Suwałki, Tarnów, Tarnopol, Tczew, Toruń, Wilno i Włocławek.

Stosunki handlowe z zagranicą. Firmy interesujące się handlem z Algierem, Tunisem i Marokiem mogą w Izbie naszej otrzymać bliższe informacje co do importu, warunków płatności i cen towarów cif Gdańsk.

Firma Hassanein M. El-Sabban w Cairo interesuje się importem do Egiptu różnych towarów.

Firma Vietoriani Antépara w Bilbao (Hiszpanja) przyjmie przedstawicielstwo firm polskich na płody rolnicze.

Pewna większa tkalnia wyrobów jutowych i lnianych w Brukseli zwróciła się do Konsulatu Polskiego tamże z prośbą o dostarczenie adresów firm polskich, które mogłyby się podjąć dostawy lnu surowego. Reflektanci zechcą się zgłosić do Izby naszej.

Wykaz firm rumuńskich, które wyraziły zamiar nawiązania stosunków handlowych z Polską znajduje się w Izbie naszej.

Konsulat Polski w Galacu prosi o nadesłanie informacji, cenników itp. wszelkich materjałów mogących posłużyć do ożywienia stosunków handlowych z Rumunją.

Odzyskanie niepodległości państwowej wzmogło wśród zamorskiej emigracji polskiej inicjatywę w kierunku łączenia i organizowania się w związki. Jak donoszą Biuru prasowemu Targów Wschodnich (BPTWL) założono w Argentynie z siedzibą w Buenos Aires pod egidą Tow. „Wolna Polska" Polską centralę rolną, która ma na celu objąć i zjednoczyć ogół osadników polskich w tamtejszych kolonjach przez obronę i poparcie wspólnych potrzeb i interesów dążyć do polepszenia bytu. W razie zgłoszenia się odpowiedniej liczby członków, projektowane jest tworzenie miejscowych oddziałów, związanych z centralą w jednolitą organizację. Równocześnie zawiązał się komitet organizacyjny celem stworzenia banku kolonizacyjnego w formie spółki akcyjnej o kapitale zakładowym 1 miljona pesów. Głównem zadaniem banku poza wykonywaniem zwykłych operacji bankowych będzie udzielać pomocy finansowej imigrantom polskim w Ameryce południowej przez podejmowanie w tym celu na własną rękę kolonizacji rozległych latyfundjów Argentyńskich, ułatwić im rolną i hodowlaną eksploatację ziemi. Zarazem nowy bank pragnie osiadłym w Argentynie mieszkańcom wschodnio-europejskich krajów jak Polakom, Czechosłowakom, Rosjanom, Bułgarom, Jugosławianom, Rusinom służyć pośrednictwem w załatwianiu wszelkich interesów z krajami ich pochodzenia.

W skład Komitetu Argentyńskiego wchodzą pp. Inżynier Włodzimierz Gałecki, Dr. Karol Sobieski, Eugeniusz Rytter, Michał Szelągowski, i jako doradca Dr. Ryszard Paz. — Bliższych wyjaśnień w sprawie organizowanego banku udziela Biuro Prasowe Targów Wschodnich.

Celem ułatwienia publiczności **nabywania stempli i blankietów wekslowych** zarządziła Wielkopolska Izba Skarbowa poruszenie w każdej miejscowości naszej dzielnicy sprzedaży stempli i blankietów wekslowych prócz Kasom Skarbowym nadto specjalnym dystrybutorom. Funkcję sprzedawców obejmą w mieście Poznaniu następujące firmy: 1. Miejska Kasa Oszczędności, plac Wolności 4, 2. Biuro podróży Orbis, plac Wolności 3, 3. Jan Palacz, Kupiec, Górna Wilda 69, 4. Helena Doroszewska, skład papieru, ul. Głogowska 94. W miarę potrzeby ustanowione zostaną dalsze miejsca sprzedaży.

Fundusz zapomogowy dla inwalidów oraz wdów i sierót po kolejarzach. Rozpaczliwe położenie kolejowych emerytów, inwalidów, a zwłaszcza wdów i sierót po kolejarzach, otrzymujących nikłe pobory emerytalne z środków państwowych, skłoniło pracowników kolejowych do samorzutnego niesienia im pomocy w granicach możliwości.

W tym celu utworzono przy tut. Dyrekcji Kolei Fundusz zapomogowy dla emerytów, inwalidów oraz wdów i sierót po kolejarzach, opierający się na co miesiąc wnoszonych składkach czynnych pracowników kolejowych.

Z funduszu tego wypłacać się będzie miesięcznie zasiłki wszystkim potrzebującym kolejowym emerytom, inwalidom oraz wdowom i sierotom po kolejarzach.

Niestety pobory czynnych pracowników kolejowych są tak szczupłe, że nawet największe z ich strony składane ofiary nie są w możności zaspokoić najniezbędniejszych potrzeb z pośród nich.

Dyrekcja Kolejowa zwraca się wobec tego za naszem pośrednictwem do wszystkich firm z uprzejmą prośbą o składanie kwot na Fundusz zapomogowy dla emerytów, inwalidów oraz wdów i sierót po kolejarzach, który to wniosek ze swej strony gorąco popieramy,

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

III. WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Przyroda i Technika, jedyny w Polsce miesięcznik popularny, poświęcony roztrząsaniu zagadnień naukowych z dziedziny przyrodoznawstwa i umiejętności, opartych na przyrodoznawstwie, przynosi w zeszycie kwietniowym Nr. 4 cały szereg artykułów nadzwyczaj interesujących. Artykuł z teki pośmiertnej znakomitego botanika polskiego i szermierza idei ochrony przyrody ś. p. prof. Marjana Raciborskiego, p. t.: „Życie pod równikiem“, zaznajamia czytelnika z przejawami biologicznemi tropikalnego podniebia. O działalności naukowej i o zasługach Marjana Raciborskiego powiadamia szkic redaktora „Przyrody Techniki“, Dr. B. Fulińskiego. Na nowych zdobyczach naukowych oparta jest nadzwyczaj zajmująca rozprawka asyst. Uniwersytetu Poznańskiego M. Dyrdowskiej, p. t.: „O siłach odpornych organizmu“. Bardzo aktualną sprawę w nowoczesnej technice i życiu kulturalnych narodów podniósł w swym artykule Dr. W. Leśniański. Rozpatruje bowiem w niem wiązanie azotu atmosferycznego na drodze chemicznej. Również w dziale redaktorskim, w miscellaneach, w ruchu naukowym, w ocenie książek znajdzie czytelnik cały szereg pouczających i interesujących dla siebie informacyj.

DZIAŁ PRZEGLĄDU LEŚNICZEGO

Dziczenie rezerwatów. *)
(Dokończenie).

Nie wyobrażam sobie przeto możności wywołania stanu bodaj częściowo pierwotnego w lasach przestrzenią małych i otwartych bez opięki ludzkiej i pewnego rodzaju ochronnej gospodarki.

Przebieg jednak dziczenia z tego samego powodu nie będzie zupełnie naturalnym, chociaż przy opiece zawodowego leśnika może być do naturalnego bardzo zbliżonym.

Ochronna gospodarka człowieka ograniczać się tu będzie przedewszystkiem na otoczeniu rezerwatu pewną nietykalną przestrzenią szerokości rozrębu a więc najwyższej wysokości drzew.

Przestrzeń tę obsieją drzewa rezerwatu, znajdą tu swe miejsca krzewy i zamkną sobą chronioną przestrzeń lasu. Będzie to rodzaj okrajków chroniących drzewa rezerwatu przed burzą a nawet częściowo przed człowiekiem.

Dalej o ile rezerwat granicy z wodami, będzie koniecznem wstrzymać się z odwadnianiem, wogóle obniżaniem stanu wód.

To byłyby główne poczynania z zewnątrz rezerwatu. Wglądnijmy teraz do wnętrza! Czy jest tu obecność człowieka potrzebną? Brzmi to pięknie „pozostawmy przyrodę samej sobie“, ale stosowanem być może jedynie na wielkich przestrzeniach możliwie zamkniętych, a więc przeważnie w górach. W niewielkich rezerwatach pomijając klęski elementarne, jeden już wykrot wyrządzić może niepowetowaną szkodę, jeden wypadek zasiać może drzewa, które nigdy w rezerwacie nie rosły, a które jak dajmy nato świerki wygłuszą wszelką roślinność runa a nawet zajmą stanowiska drzew chronionych i dadzą efekt końcowy zupełnie nie oczekiwany.

Widzimy więc że wpływ człowieka i tu jest niezbędny. Rozumie się, że nie wpływ upiększający rezerwat ścieżkami, placami do tańcu, krzewami i drzewami zagranicznemi, jak to się działo w Cisowcu w borach tucholskich za czasów niemieckich, o których to upiększeniach wyraża się słusznie J. G. Pawlikowski w 3 zeszycie Ochrony Przyrody, że są wybrykiem głupoty i złego gustu.

Małe rezerwaty graniczą czasem z lasami użytkowanymi, jak dajmy nato rezerwat cisowy w Jasieniu (16 ha). Rezerwat ten jest w tym względzie typowym. Od północy i zachodu graniczy ze świeżym zrębem przy którym leży osada Cadówek, z półn. wschodu z miejscowością Jasień, z połud. zachodu ze zrębem i wsią chrostowa, z połud. wschodu z lasami użytkowanymi. Bardziej nieszczęsnego położenia wymarzyć nie można. Zręby a za zrębami człowiek, który przejść musi rezerwat, aby zaspokoić głód opałowy.

Wyobraźmy sobie ale, że rezerwat ten jest w samym środku lasów nietkniętych siekierą. Czy lasy te będą zabezpieczeniem dla rezerwatu? Sądze że tylko w wypadku, gdy drzewostany otaczające są prawidłowo użytkonane i gdy rezerwat otacza pas okrajkowy a ponadto pas użytkowany przerębowo.

Otaczanie rezerwatu nadmiernymi zrębami czystymi, dewastowanie otoczenia rezerwatu, naraża go na pewną zagładę.

Ochrona więc lasów chroni w ogólności rezerwaty. Rezewatów małych chronionych z natury nie posiadamy. Był nim swego czasu jedynie Cisowiec, gdy go otaczały niedostępne moczary, dzięki którym wyszedł cało z opresji kolonizacyjnej. Rezerwaty natomiast górskie, chronione niedostępnością terenu zajmują znaczne przestrzenie.

*) Wyrazu tego używa Dr. Prof. Szafer w 3 zesz. Ochrony Przyrody.

Granice zaś naturalne jakie płynące wody stanowią przyczyniają sie raczej do łatwego unoszenia kradzionego materjału przeto rezerwatów nie chronią.

Wobec tego przystępuję do omówienia możności dziczenia rezerwatu wielkiego otoczonego lasami z którymi łączy się, tworząc pomimo wydzielenia całość gospodarczą. Myśl sama nasuwa nam tu rezerwat w Białowieży.

Część lasu okalająca rezerwat białowieski ma być wedle istniejących projektów, rezerwatem częściowym, bo człowiek tu będzie użytkował przerębowo a więc i nieraz zalesiał sztucznie po nieudałych obsiewach naturalnych.

O zdziczeniu takiego rezerwatu częściowego mowy być nie może i zdaniem moim nawet na miano rezerwatu nie zasługuje chociażby z tego względu, że takich gospodarstw, przerębowych mamy dość wiele i to już z dawien dawna.

Inna rzecz, że takie przerębowo gospodarowane drziewostany, jak to już z resztą wspomniałem, muszą z konieczności otaczać rezerwaty. Gospodarka bowiem zrębowa miałaby tu zbyt decydujący wpływ.

Podobnie jak przy rezerwatach małych tak i wielkich jest pewien wpływ człowieka nieuniknionym. O tym wpływie mówi już samo otoczenie w którem człowiek gospodaruje i tak wycinanie linji podziału przestrzenego, dróg, zrębów w lesie otaczającym rezerwat, będzie zawsze oddziaływać na centrum — to jest na rezerwat.

Każdorazowy wypadek jak pożar, owady, zagrażające otoczeniu, będą groziły i rezerwatowi. Podobnie więc i tu pas izolujący, okrajkowy jest niezbędnym. A ponieważ pas ten łączy się z konieczności z dalszą częścią lasu otaczającego i jest od gospodarki jego częściowo zależnym, przeto koniecznym będzie jeszcze otoczyć go pasem lasu przerębowego. Od tych dwu pasów ochronnych prowadzonych umiejętnie przez zawodowego leśnika zależyć będzie dziczenie a nawet istnienie rezerwatu.

Wpływ natomiast człowieka na wnętrze samego rezerwatu o większej powierzchni może być niewielkim przemijającym a może i żadnym.

Lecz muszą to być rezerwaty o powierzchni nieprzerwanej conajmniej 3000 ha. Amerykanie Sytanów Zjednoczonych zdając sobie sprawę z trudów utrzymania rezerwatu leśnego o małej przestrzeni — woleli założyć duży park narodowy na 8000 klm. (Yellewstone).

Zdaniem moim nie był to tylko wielki gest amerykański. Tkwiła tu również wielka myśl, że lepiej tworzyć coś pewnego jak bawić się mydlanemi bankami.

Nas niestać na takie obszary, ale jeżeli chcemy oglądać zdziczenie drzewostanów, jeżeli chcemy naprawdę potomnym pozostawić zabytek przyrody — to lepiej uczynimy zakładając duże rezerwaty, nie liczne — ale duże. I tu narzucają sie niemal same przedewszystkiem przestrzenie górskie a więc lasy niedostępne, lasy otoczone pasmami gór, kosodrzewiną i halami. Te są co najmniej zapewnione przed ludzką nieproszoną ręką. Szczytami chronione nie wymagają otaczania ich ochronnymi pasami — a jako powierzchnią wielkie nie potrzebują prawie opieki ludzkiej.

W takich rezerwatach powrót drzewostanów do stanu pierwotnego jest zupełnie pewnym i to w krótkim przeciągu czasu, bo cześć znaczna tych drzewostanów przypomina conajmniej stan pierwotny.

Jednym z takich majątków leśnych w górach jest Kosmacz, część nadleśnictwa państwowego w Szeszorach w Małopolsce. Z czasem powrócę jeszcze do tego tematu i rozpatrzę bliżej warunki Kosmacza.

Inż. Stieber.

DEWASTOWANIE LASÓW.

(Ciąg dalszy).

Puszcza Białowieska rozszarpywana przez Niemców. Komisja ochrony lasów ochrania spekulantów. Wstrzymanie wywozu drzewa jako środek zaradczy.

Klub P. S. L. zgłosił w sejmie wniosek nagły w sprawie rabunkowej gospodarki i niszczenia lasów w województwie białostockiem od czasów okupacji niemieckiej aż do czasów obecnych. W treści wniosku podano przerażające szczegóły tej rabunkowej gospodarki. Jeszcze za czasów okupacji spekulanci leśni jak Krugman, Cukier, Rozental, Astrachan i wielu innych przy pomocy Niemców rzucili się na lasy prywatne w porozumieniu z wywozowemi firmami zagranicznemi. Niemieckie biuro „Schenker i Ska." pozakładało szereg filij w Polsce, a więc w Białymstoku, Grajewie, Wilnie, Stołpcach, Warszawie, Łodzi, Delatynie itd. Biura tej firmy obsadzone są głównie Niemcami i żydami.

Drugą firmą, która wywozi pod nazwiskami spekulantów drzewo z Polski, jest białostockie biuro „Karl Lassen, Hamburg", mające wielu agentów leśnych dla kupowania i wywozu drzewa z Polski, które potem sprzedają za szterlingi i funty, aby ratować markę niemiecką.

W interpelacji czytamy:

„Tnie się w ten sposób i niszczy lasy Hieronimowej baronowej Ram w Supraślu, baronowej Rekert, w Knyszynie w dobrach leśnych Państwa Polskiego, znajdującego się w posiadaniu hr. Raczyńskich, gdzie zniszczenia dokonuje plenipotent p. Waszczyński, padły lasy Zabłudowskie, bo wszechwładny Cukier potrzebuje dla swych 14-tu tartaków drzewa. Nigdzie po wyrębie przestrzeni się nie zalesie, a komisja ochrony lasów dalej wydaje pozwolenia. Doszło do tego stanu, że właściciele wogóle nie są w stanie zalesić wyrąbanych przestrzeni, gdyż dziś zalesienie jednego morga więcej kosztuje, niż poręba z jednego morga w 1921 r. Gospodarką tą dewastacyjną dotknięte są także lasy państwowe, a więc nadleśnictwa Knyszyn, Czarna Wieś i Waliły. Przetargi nie bywają ogłaszane i podawane do wiadomości publicznej, poprostu nie wiedzieć, kiedy komisja ochrony lasów uznaje lasy Białostockie za ochronne w myśl ustawy.

Notorycznie znane są wypadki podpalania lasów, zwłaszcza Zabłudowskich, które się potem wycina i to lasy zupełnie młode. Komisja przy badaniach na miejscu nie powołuje władz administracyjnych do uczestniczenia. Na wszelkie ujawnione nadużycia w miejscowej prasie wogóle nie reaguje. Sprawy te muszą być znane Zarządowi Okręgowemu Lasów i Dóbr Państwowych Siedlce, Białowieża, a także ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki sejm uchwalić raczy:

1. Zakaz wywozu wszelkiego drzewa za granicę, aż do odwołania.

2. Wzywa się rząd do przedłożenia w przeciągu miesiąca nowej ustawy o ochronie lasów prywatnych i państwowych.

3. Przeprowadzenie dochodzeń i śledztwa w sprawie rabunkowej gospodarki w lasach na terenie województwa Białostockiego powierza sejm wyłonionej już podkomisji w sprawach leśnych. (Dzien. Gdański nr. 95)

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku drzewnego i za dział Przeglądu leśniczego Józef Ziółkowski, — za dział Ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE. [703

Nadleśn. Państw. Mochy pow. Wolsztyn,

sprzeda w drodze submisji drewno kopalniane w dłużycach z r. 1922/23:

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Ilość szt.	m³	UWAGI
1	Olejnica	9 d	164	28,39	do stacji Błotnica na linji Leszno-Zbąszyń ca. 6 klm. polną drogą.
2	"	10 b	150	23,58	
3	"	14	148	26,72	
4	Św. Jezioro	40 b	527	92,06	do st. Nowawieś-Mochy 5 km. p. drog.

Pisemne oferty opatrzone znaczkiem stemplowym 200 mk. w zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem „Kopalniaki" należy przesłać do nadleśnictwą do **dnia 17. maja b. r.** do godz. 11,30 rano, otwarcie ofert o godz. 12-tej w biurze Nadleśnictwa. Na każdy poszczególny los należy podać cenę w pełnych markach w cyfrach i słowach za m³ z oświadczeniem, że warunki sprzedaży są mu znane i że zakupione drewno zużyte będzie na potrzeby polskiego Górnego Śląska. Nadleśnictwo nie przyjmuje gwarancji za jakość, zastrzega sobie drobne różnice w masie a zatwierdzenie pozostawia Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. Koszta korowania zwraca kupujący. Drzewo z losów 1 do 3 pochodzi z rębów zbiorowych, z losu 4. ze zrębu zupełnego.

PAŃSTWOWY NADLEŚNICZY.

Obrabiarki do drzewa

oryg. „SAXONIA" - Chemnitz.

Tarcze szmerglowe do pił i noży

oryg. „NAXOS-UNION" - Julius Pfungst, Frankfurt a. M.

Papier i płótna.

Obrabiarki do metalu i metale i półfabrykaty

ze składów w Warszawie poleca

„Polthap" Polskie Tow. Techniczne dla Handlu i Przemysłu S-ka. z ogr. odp.

Właśc.: Inżynierowie Tadeusz Blauth i Konrad Fangor.

Warszawa, Biura: Chmielna 27, Tel. 111-13, 209-27 i 95-77. Adres tel.: „Polthap". Sklep: Al. Jerozolimska 4. Tel. 258-98.

Odsprzedawcom rabat! (699

SPRZEDAŻ DREWNA UŻYTKOWEGO

loco stacja KOSOWICE - SIERAKÓW - POZNAŃ

ca 1600 m³ dłużyc sosnowych korowanych, mających
ca 0,25 m³ zawartości pro sztukę,
ca 300 m³ dłużyc brzozowych wyrosłych na ziemi piaczystej, nacinanych. (694

Sprzedaż za gotówkę tylko przez właściciela

G. WILKE - Poznań, skrzynka pocztowa 154.

Mamy do oddania:

gotowych 50 wozów roboczych wszelkich rozmiarów bez okucia i większą ilość kół,
2.000 dyszli długości 4 metry, (701
700 kop szprychów $1\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$, 2×4,
300 kop dzwonów 2, $2\frac{1}{2}$, 3 cale,
100 m. bali brzozowych.

Spółka drzewna T. z o. p.

KOWALEWO (Pomorze). Telef. 29. Telegram: Budulec.

Mam natychmiast do oddania okr. sosnę:

I. kl. 1211,68 m3 III. kl. 1555,84 m3
II. kl. 2578,02 m3 IV. kl. 1579,79 m3 (702
w całości lub częściowo w mniejszych losach.

Wyż wspomniane drzewo na tartakach krajowych przetarte być musi i przy zawarciu transakcji musi być 1/3 w gotówce wpłacona, reszta przy odbiorze.

KAROL NIESZPOREK, Kowalewo-Pomorze

XXXXXXXXXXX

Leśnik, kawaler

z akademickiem wykształceniem, z praktyką, w pierwszorzędnym majątku w Wielkopolsce, obeznany z żywicowaniem i tartacznictwem, poszukuje posady od 1-go lipca 1923 r. Łaskawe zgłoszenia do Redakcji Rynku Drzewnego pod nr. **697.**

XXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXX

Sprzedam!

420 kb. dębów

I—III klasy z zrębu 1922 r, loco las — 8 klm. szosą

najwięcej dającemu

Oferty do Eksp. Rynku Drzewnego pod Nr. **611.**

XXXXXXXXXXX

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE. [698

Państwowe Nadleśnictwo Margonin Wieś

p. Margonin pow. Chodzieski.

Submisja na sosnowe drewno użytkowe w korze 1923 r.

Los	leśn.	oddz.			ogół.	
Los 1	leśn. Lipiny	oddz.	1c	13 sosien IV kl. 1.41 m³	ogół. 1.41 m³	do stacji Margonin 2 klm.
„ 2	„ „	„	3a	3 sosn. II kl. 3.49 m³, 45 sosn. III kl. 29.38 m³, 303 sosn. IV kl. 94.17 m³	„ 127.04 „	
„ 3	„ „	„	3a	165 kopalniaków w dłużycach 25.60 m³, w oddz. 22a 85 kopalniaków w stemplach 2.38 m³	„ 27.98 „	
„ 4	„ „	„	69b	1051 kopalniaków w dłużycach 152.57 m³, w oddz. 22a 595 kopalniaków w stemplach 8.18 m³	„ 160.75 „	do stacji Szamocin ½ klm. drogi polnej 3 klm. szosą
„ 5	„ „	„	69b	1 sosn. III kl. 0.62 m³, 50 sosn. IV kl. 16.30 m³	„ 16.92 „	
„ 6	„ Margonin	„	136b	32 sosn III kl. 19.65 m³, 83 sosn. IV kl. 31.62 m³	„ 51.27 „	
„ 7	„ „	„	136b	178 kopalniaków w dłużycach 37.41 m³	„ 37.41 „	do stacji Margonin 3,75 klm. drogi poln. 1,5 klm. szosy
„ 8	„ „	„	142a	724 kopalniaków w dłużycach 138.12 m³	„ 138.12 „	
„ 9	„ „	„	142a	4 sosn. II kl. 5.56 m³, 128 sosn. III kl. 86.42 m³, 246 sosn. IV. kl. 97.79 m³	„ 189.77 „	
„ 10	„ Weśredecki	„	70a	11 sosn. III kl. 12.16 m³, 199 sosn. IV. kl. 56.19 m³	„ 68.35 „	do stacji Szamocin 1 klm. drogi polnej 3 klm. szosą
„ 11	„ „	„	70a	971 kopaln. w dłużycach 149.47 m³, 845 kopaln. w stemplach 25.62 m³	„ 175.09 „	

Piśmienne oferty należycie odstęplowane nieskasowanym znaczkiem stemplowym, zapieczętowane lakiem i opatrzone napisem submisji II. 1923 należy przesłać do Nadleśnictwa **do 12. maja br.** godz. 12-tej w południe Otwarcie o 14-tej. W ofercie podpisanej imieniem i nazwiskiem kupca należy podać cenę loco las za 1 m³ każdego losu osobno w całych markach polskich słowami i liczbami, oraz dołączyć oświadczenie, że reflektant poddaje się bez zastrzeżeń warunkom sprzedaży oraz przepisom co do korowania, kaucji przecierania drewna w tartakach krajowych i dostawy kopalniaków na polski Górny Śląsk. Za jakość drewna nie gwarantuje się i zastrzega nieznaczne różnice w miąższości. Zatwierdzenie należy do Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Państwowy Nadleśniczy.

Do sprzedania
na Górnym Śląsku!

Hurtownia drzewa specjalnie drewna kopalnianego, bardzo dobrze zaprowadzoną, z zaprowadzoną. z zapasami drzewa, z biurem zaopatrzonem w telefon ewentl. z mieszkaniem 4-pokojowem oraz z meblami.
Oferty uprasza się do Red. „Rynku Drzewn." pod nr. 692.

Hurtownia Drzewa „WISŁA" Tow. Akc.

Główne biuro: Gdańsk Rennerstiftsgasse 11
Nr. tel. 176, 392, 433 i 3376 — Adr. telegr.: „Hadewu"

eksport i import drzewa
okrągłego i przecieranego. [7

Spółdzielnia leśników

Lwów, ul. na Skałce nr. 1
zakupuje i sprzedaje po cenach targowych

NASIONA I SADZONKI
drzew leśnych krajowych i zagranicznych.

Mamy na składzie wszelkie podręczniki leśnictwa, numeratory, dendrometry, klupy, kredki (lubryki), cechówki i t. p. Dla ocenienia lasu, robienia planów gospodarczych i na inspekcje wysyłamy specjalistów. [251

Kopalniaki [264

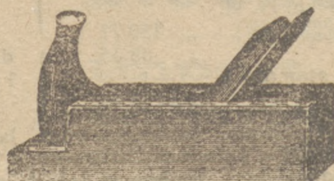
Materjał sosnowy
okrągły i tarty
w różnych wymiarach jako — to:
Deski - Bale - Kantówki
mają stale **do oddania**
ST. ROMAN i S. ŚWIECZKOWSKI
Warszawa, Hoża 52, telef. 217-60

FABRYKA NARZĘDZI STOLARSKICH

A. WARDZIŃSKI.

NAKŁO n. N. WIELKOP.
TEL. 54. — ADR. TEL. WARDZIŃSKI, NAKŁO

WYKONUJE NARZĘDZIE WARSZTATY DLA: STOLARZY BEDNARZY CIEŚLI DO UŻYTKU DOMOWEGO.



DOSTAWA NATYCHMIAST PO NISKICH CENACH.
[6

WAŻNE DLA DRUKARŃ!

Większą ilość gotowych

Regałów drukarskich
Z KASZTAMI

m a n a s p r z e d a ż (672

Stolarnia przy Tartaku Majętności Miłosławskiej
pow. WRZEŚNIA - MIŁOSŁAW telef. 18.

Wystawiamy na TARGU POZNAŃSKIM

Ca. 100 kop starych [688

dębowych szprychów
I. klasy i ca. 60 cbm.
brzozowych belek

do s p r z e d a n i a. Zgłoszenia uprasza się podać pod Nr. **H. 111** do ekspedycji Rynku Drzewnego.

Poznańska Spółka Drzewna

Towarzystwo Akcyjne
Poznań, św. Marcin 52|53.
Kupuje i sprzedaje
drzewo każdego rodzaju
i w każdej ilości. [2

Wszelkie gatunki drzewa

w stojących drzewostanach, okrąglaki, drewno kopalniane, papierówkę jako też tarte materjały kupuje stale po cenach dziennych i może płacić wysokie zaliczki (359

W. Kurella, Hurtownia drzewa
Praust, Wolne Miasto Gdańsk (Danzig) Telefon 28

Drewno kopalniane

z drzew iglastych jako też całe drzewostany
kupują stale za gotówkę 12

„Wywóz drzewa" Tow. z ogr. odpow **Bydgoszcz**
ul. Śniadeckich 47 a II piętro.

21

Woj. Paetz.

Skład drzewa **Poznań,** ul. Głogowska 23.
(narożnik ul. Bukowskiej)
kupuje i sprzedaje drzewo
w każdej ilości i każdego rodzaju. Tel. 2713.

Hollandia Holzverwertungs-A.-G., GDAŃSK, Delbrückallee 3.

 **Zakup** drzewostanów, **drewna kopalnianego**, papierówki, sosnowego i dębowego materjału eksportowego.  472

KAROL BARTOS handel drzewa, Lubliniec G. Śląsk.

Drewno kopalniane w stemplach od 2—7 m. dł., 13—20 cm. w cienkim końcu mocne, w kapach od 4—6.20 m. dł. 10—13 cm. w cienkim końcu grube, i w całych długościach od 4 m. dł. 10 cm. w cienkim końcu grube, oraz inne drewno każdej kategorji kupuje wyżej wymieniona firma dla państw. kopalń na Pol. Górnym Śląsku. [14

Max R. Schröder,
agent i komisjoner drzewny

Główny interes: BERLIN W 50, Geisbergstr. 41
Adr. telegr.: Holzagschro,
Telefon miejscowy: Nollendorf 1934.
Telefon zamiejscowy: Nollendorf 6754.

Filia: DÜSSELDORF-Grafenberg, Vautierstrasse 90
Adr. telegr.: Holzagschro,
Telefon 6804. 15

Progi kolejowe

sosnowe, dębowe i bukowe

we wszelkich dymensjach handlowych kupuje stale

EDWARD RENTZ, HANDEL DRZEWA,
SOLEC KOŁO TORUNIA. (99

Mam do oddania: (681

ca 40 m3 odziemków bukowych do przetarcia podług życzenia i ca 300 szt. drągów dębowych na dyszle.

W. Fuhrmann, Krotoszyn

Przemysł Drzewny Hermann Schütt

Czersk, Pomorze

dostarcza:

Meble dla jadalni, sypialni i kuchni, listwy do ram, drzwi i okna, wełnę drzewną, listwy żłobkowe, skrzynie i t. d., **materjał tarty i drzewo okrągłe tylko dla hurtowników.** [58

A. HEINE

Agentura i komisja drzewna 16

Frankfurt (Oder)

Tel. 1205. Stiftsplatz 10.

Sprzedam **wyżlicę**

9 mieś., krótkowlosistą, w pierwszym polu. Cena dostępna.

Zarząd leśny Górka
p. Mosina. (687

LESNICZY

lat 48, rodem Czech, 8 lat z praktyką za granicą, 22 lat w jednym z wielkich skarbów w Małopolsce **zmienił by posadę.** Oferty uprasza się do „RYNKU DRZEWNEGO“ pod „Leśniczy“. Nr. 685.

Leśnik

ze szkołą leśną egz. państw. z praktyką w dużych majątkach, **zmieniłby posadę.** Za wyszukanie odpowiedniej posady dałbym bardzo duże honorarjum. Zgłoszenia do admin. „Rynku Drzewnego“ pod K. nr. 684.

Progi kolejowe

i [23

drewno kopalniane

na pniu i w gotowym stanie

kupuje stale

W. Reschop, Essen.

Zweigbüro Gdańsk—Danzig, Böttchergasse 23/27.

Największy specjalny dom i fabryka garderoby męskiej i dla chłopców

Specjalność: MUNDURY DLA LEŚNIKÓW.



Hurtownie! Detalicznie!

= TELEFON 2996 =

Traci ten,
kto nie kupuje **u Łuczaka,**
bo dziś już opinja taka.

4

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20.